

Олійник Ю. В.

*викладач кафедри теорії
та історії держави і права
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

УДОСКОНАЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕХАНІЗМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ, ОХОРОНИ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ – ВИМОГА ЧАСУ

Кожна людина в нашій державі має можливість реалізувати своє право та в тому числі захистити його від зазіхань інших органів та осіб. Аналізуючи сучасний стан держави, та враховуючи її поступові кроки вступу до Європейського Союзу, варто звернути увагу, що найбільшого розголосу отримали саме права людини, можливості їх реалізації та захисту. Так в пріоритеті держави постає саме зазначений момент, задоволення потреб людини в повній мірі.

Права людини, що передбачені на національному рівні дає в подальшому людині можливість використовувати всі наявні механізми їх захисту. Аналіз зазначеного питання є досить актуальним для сьогодення, адже з кожним днем реалізація та охорона прав постає все гостріше, тому що безліч людей залишаються або незахищеними, або ж потребують відповідного захисту зі сторони держави, який часто не можуть отримати у зв'язку із тими або іншими підставами, які виникають на їхньому шляху. Наявні національні механізми потребують не лише аналізу, а доопрацювання для того, щоб якомога краще здійснювати охорону прав людини.

Аналіз та характеристики національних механізмів охорони, захисту та реалізації прав людини є актуальною темою, тому висвітлювалась не в одному науковому виданні та підручнику відомих зарубіжних та вітчизняних вчених. До кола науковців, які висвітлювали зазначене питання відносяться такі Лавринчук І.П., Лукашук І.І., Буткевич В.Г., Рижук Ю.М., Єльнікова М.О., Левченко К.Б., Єрмолович Г.П., Василенка В.А., та ряд інших. На основі теоретичної бази можна сформулювати чітке розуміння, що саме входить до системи міжнародних та національних механізмів, та визначити, в яких моментах її варто удосконалити або внести зміни.

Під час виникнення тих або інших правових відносин, людина потребує захисту та охорони, адже кожен відносини між особами повинні бути врегульовані відповідними нормами, які в подальшому не врегульовують їх, а й надають кожній із сторін змогу захистити себе. На думку Опольської Н.М. під реалізацією прав і свобод людини варто розуміти форму буття прав і свобод, що зводиться до переведення соціальних благ, які закріплені нормами права, в стан їх можливого, а також дійсного

використання конкретною особою, з метою задоволення своїх різноманітних потреб та інтересів[3,с.193] Як стає зрозуміло, кожна людина або громадянин під час виникнення складних життєвих ситуацій за захистом своїх прав може звернутися до певних організацій, що наділені повноваженням щодо їх розгляду. На мою думку, для того, щоб виявити слабкі моменти механізмів захисту, охорони та реалізації прав людини, варто перш за все зрозуміти, які саме організації до них входять, і лише на основі цього аналізу визначити проблемні питання, які потребують вирішення.

Першими органами до яких звертається людина або громадянин в Україні є звичайно національні, які частіше за все діють виключно на території держави та регулюються законодавством України. Аналізуючи ряд наукових робіт та й взагалі реалії сьогодення, до складових елементів національного механізму реалізації прав людини можна віднести такі:

1.Нормативно-правові акти, що регламентують та закріплюють права людини та порядок їх реалізації, на мою думку, вони є основним і першим елементом, до якого звертається особа, в разі порушення її права, або з метою реалізації. Саме за допомогою чинного законодавства будь-яка особа може розуміти чи має вона можливість, наприклад отримати спадщину, виїхати закордон, влаштуватися до тієї або іншої організації. Норми законодавства є не лише основою національного механізму, адже різноманітні організації врегульовують свої відносини відповідними нормами, яких повинна дотримуватися і людина.

2. Засоби масової інформації, вони займають особливе значення в кожній ситуації, адже аналізуючи Інтернет ресурси, можна чітко побачити, що в разі порушення права, розголос починається від соціальних мереж і закінчуючи газетами, новинами тощо. На мою думку, ЗМІ займають важливе місце при вирішенні проблем, що виникають у зв'язку із реалізацією прав людини.

3. Громадські організації та спеціалізовані державні органи. Щодо зазначеного елемента, варто зазначити, що громадських організацій наразі досить багато і в кожній із них є окремо ціль та мета, найчастіше це захист прав окремих груп осіб, врегулювання їх діяльності відбувається відповідно до законодавства України. До спеціалізованих органів, на мою думку, варто віднести такі як суд, поліція, прокуратура тощо, тобто ті органи, до яких людина звертається в разі порушення свого права або для усунення перешкод для його реалізації. Варто звернути увагу, що суди виносять рішення, які є обов'язковими до виконання на території України відповідно до чинного законодавства [2,с.35].

4.Політичні партії та різноманітні організації. Політичні партії частіше всього і створюються з метою забезпечення прав тих або інших осіб, а от організації, можуть мати на меті захист прав власних працівників.

5.Органи державної влади та місцевого самоврядування. До національного механізму захисту та реалізації прав людини їх відносять в

обов'язковому порядку, адже на меті кожної держави, на мою думку, має бути забезпечення добробуту всіх її громадян та жителів, допомога та підтримка в реалізації прав кожної людини.

Таким чином, після аналізу структури національної системи, варто дійти до висновку, що органів, які мають на меті допомогу в реалізації прав людини є надзвичайно багато в нашій державі. Враховуючи цей момент, варто визначити основні напрямки, за які вони відповідають і зменшити кількість, проте збільшити якість надання послуг. Для прикладу можна зменшити кількість громадських організацій, які направлені на реалізацію прав інвалідів, в дану сферу включити захист зазначених населення, в тому числі включаючи всі права, які в них наявні, а також можливість захисту їх. Таким чином, громадська організація в своїй структурі повинна мати чималу кількість осіб для здійснення тих або інших повноважень, проте людина бути мати на увазі, що для захисту своїх прав вона може звернутися до саме цієї організації.

Одним із найбільш поширених засобів захисту права людини є звернення до суду, як було вже зазначено раніше суди, є одним із органів національного механізму, проте не варто і забувати такий великий європейський правозахисний орган як Європейський суд з прав людини.

Підводячи підсумки із вище сказаного, можна прийти до висновку, що на національному рівні, на мою думку, необхідно зменшити кількість органів. Проте надати їм більше повноважень для більш ефективної співпраці з громадянами та доступності для кожного, врахування законодавчим органом того, що при винесенні того або іншого законодавчого документу, варто враховувати не лише позитивні здвиги в економіці, але й перш за все вплив цього законопроекту на права людини.

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : з поправками, внесеними відповідно до положень Протоколів №№ 11 та 14 з Протоколами №№ 1, 4, 6, 7, 12 та 13) // Право України. 2010. № 10. С. 215–233.

2. Бисага Ю.М., Палінчак М.М., Белов Д.М., Данканич М.М. Національний механізм захисту прав людини. Ужгород, 2003. 57 С.

3. Опольська Н.М. Механізм забезпечення прав та свобод людини у динамічному вимірі. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 4. С. 191-195.

4. Малишева Ю. В. Цілеспрямовані санкції та їх застосування Радою Безпеки ООН : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11. НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. Київ, 2016. 253 с. URL: <http://surl.li/attri>.

Гурсєв А. В.

курсант 4 курсу

*Навчально-наукового інституту
права та підготовки фахівців
для підрозділів Національної
поліції Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ*

Науковий керівник:

Олійник Ю. В.

*викладач кафедри теорії
та історії держави і права
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ: ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Почати варто з того, що останні зміни в галузі міжнародного права об'єктивно вимагають адекватної реакції міжнародного співтовариства для запобігання порушенням невід'ємних прав людини та держави, швидкого та постійного реагування на міжнародні злочини. В даний час можна констатувати прогрес міжнародного права в цьому напрямку, який є результатом формування однієї з найважливіших галузей - міжнародного гуманітарного права (далі - МГП) та міжнародного кримінального права (МКП).

Причини війни та ступінь її виправдання є питанням політичного характеру, яке слід розглядати окремо від об'єктивно існуючих наслідків війни у гуманітарному контексті.

Як справедливо відзначають відомі закордонні вчені Сассолі та Був'є: «Хоча збройні конфлікти заборонені, вони трапляються, і тепер визнано, що міжнародне право має враховувати цю реальність міжнародного життя, не лише борючись із нею, а й регулюючи її. Та має забезпечити мінімум людяності у цій нелюдській та беззаконній ситуації. Однак з практичних, політичних та гуманітарних причин МГП має бути однаковим для обох протиборчих сторін: як тих, хто застосовує її на законних підставах, так і тих, хто застосовує її незаконно[1, с.120].

Як ми знаємо, МГП чи право збройних конфліктів - це галузь міжнародного права, правила та принципи якого обмежують застосування насильства під час збройного конфлікту, висуваючи такі вимоги:

а) шкодувати тих, хто не приймає або припинив безпосередню участь